MODULEBESCHRIJVING

Alledaagse discriminatie in het team: zien en stoppen

Adaptieve module | ~20 min

Niet de spectaculaire discriminatie schaadt teams het meest, maar de alledaagse: een verhaspelde voornaam, een bespot idee, een vergadering die zo gepland is dat ze mensen uitsluit. Voor wie er zelf geen last van heeft, is ze bijna onzichtbaar. Deze module reikt twee hulpmiddelen aan: het privilegewiel van Sylvia Duckworth, waarmee deelnemers zonder schuldgevoel hun positie bepalen, en de 5 D's, die een omstander vijf manieren bieden om te handelen, van heel discreet tot heel direct.

LEERDOELEN

01 Alledaagse en indirecte discriminatie herkennen, ook al is die bijna onzichtbaar voor wie ze niet ondergaat.

02 Uzelf op het privilegewiel plaatsen om te ontdekken wie om u heen obstakels tegenkomt die u niet ziet.

03 Als omstander ingrijpen met de 5 D's: afleiden, delegeren, documenteren, achteraf reageren, direct aanspreken.

04 Uw rol vervullen vanuit uw eigen positie: benoemen wat er gebeurt als het u treft, uitsluitende werkwijzen corrigeren als leidinggevende.

DOELGROEP

Iedereen die in het eigen team hetzelfde respect voor elk teamlid wil en bij discriminatie wil kunnen ingrijpen, ook als die onopvallend is.

- **Voorkennis:** geen

VERLOOP VAN DE MODULE

Zelfstandig, met oefeningen die zich aanpassen aan de deelnemer.

1. **Zelfscan**: op 9 dimensies, om de eigen werkwijze in kaart te brengen en gericht te oefenen.
2. **Video van een expert**: van 10 minuten, met 3 denkpauzes.
3. **Praktijksituaties**: 2 eerste situaties, gekozen op basis van de zelfscan, daarna 16 optionele situaties. Bij elk antwoord volgt feedback: het effect ervan en een tip om verder te komen.
4. **Voornemen met datum**: een actie om uit te proberen, door de deelnemer zelf geformuleerd of gekozen uit de voorstellen.
5. **Samenvattingskaart om te downloaden**: kernpunten, vragen, voornemen, persoonlijke notities en checklists.

EEN VOORBEELD UIT DE PRAKTIJKSITUATIES

Silvio organiseert elk jaar het teamuitje: een fietstocht en daarna een lunch in het vaste restaurant. Dit jaar is Zaccaria, die een rolstoel gebruikt, bij het team gekomen. Misschien hebben ook andere collega's belemmeringen waar ze nooit over hebben gesproken. Wat moet Silvio doen?

TOETSING EN AFRONDING

Drempel: 80%

De score houdt rekening met de antwoorden in de praktijksituaties, het geformuleerde voornemen en, waar van toepassing, aanvullende leeractiviteiten. Voor afronding zijn een voornemen en een score van minstens 80% nodig.

METHODEN & MODELLEN

- 5D-methode (De aandacht afleiden, Delegeren, Documenteren, Daarna steunen, Direct aanspreken) – Hollaback! (Amerikaanse organisatie tegen intimidatie)
- Privilegewiel – Sylvia Duckworth (Canadese lerares)
- Alledaagse discriminatie / indirecte discriminatie – Afthonios-methode

BRONNEN & REFERENTIES

- Sylvia Duckworth (Canadese lerares) – bedenker van het "privilegewiel", onder meer overgenomen door Immigration, Refugees and Citizenship Canada
- Hollaback! (Amerikaanse organisatie tegen intimidatie) – "5D"-methode voor ingrijpen door omstanders, onder meer gedocumenteerd door VAWnet
- IAO, Verdrag C111 (1958) – gelijke kansen en non-discriminatie in arbeid en beroep
- Shore et al. (2011) – inclusie, erbij horen en eigenheid binnen teams

Een module van Afthonios.com.

Inhoud gecontroleerd op 29 oktober 2026